

Twée verslagen van de Big Day (13 mei)

Team 1

Het is inmiddels 5 uur 's middags als we bij Oud Naarden uitkijken over het Gooimeer. Waar het meer, zoals Carla *Wie en waarin?* vorig jaar al schreef, in 2009 wit zag van de schuimkoppen door de harde wind, ziet het hele meer nu zwart van de zwaluwen. Voornamelijk Gierzwaluwen, duizenden, zo niet tienduizenden. Allemaal druk aan het foerageren boven het Gooimeer met in hun midden enkele Boeren- en Huiszwaluwen. Indrukwekkende aantallen zwaluwen zo boven het meer; de stevige wind is er debet aan. Het zijn niet de eerste groepen zwaluwen die we deze dag zien, maar wel de meest indrukwekkende en daarom tijd voor contemplatie.

Hans van Oosterhout

De wekker ging vroeg vanmorgen, al om 03.15 uur. Om 4.00 uur stond ik voor de deur, met een tas vol proviand, mijn optische apparatuur, een uitermate belangrijke thermoskan koffie, vol goede moed en wilde verwachtingen. Toen ook Marijn, Christian en Frank gearriveerd waren, kon de Big Day 2010 beginnen. Het startschot werd gegeven door een zingende Roodborst in de tuin van de burens. Het was losgebarsten, op weg richting de grootste uithoeken van het Gooi, het Vechtplassengebied en de Eempolders, ons werkgebied.

Eerste doel was een Ransuil, die in het verleden erg plaatstrouw bleek, maar vanmorgen geen zin had om te roepen. Het miezerde al de hele nacht en dat deed de ochtendactiviteiten van de vogels geen goed. Ook de Kerkuil wilde niet meewerken op Einde Gooi, dus het begin ging wat stroefjes. Gelukkig, op de terugweg richting Loosdrecht kwam de Ransuil toch nog mooi voor ons langs gevlogen en ging even later zelfs even in een kale boom zitten, zodat zijn silhouet mooi afstak tegen de nog donkere lucht. In deze vroegte een groep vol beladen fietsers was kennelijk een vreemd gezicht, want een das die ons pad kruiste koos onverwijd het hazenpad.

Langzaam kwam het ochtendkoor op gang, terwijl wij onze tocht door het altijd saaie Loosdrecht voortzetten.

Wilde Eend, Kievit, Spreeuw, Huismus volgden. Op deze dag telden zelfs de meeste algemene vogels mee, en konden ze later zelfs van levensbelang ????? blijken te zijn. Bij aankomst op de Lambertszkade, om 05.57 uur, stond de teller op 23. Het bleef sprokkelen door het weer met miezerende regen en de flinke wind. Gelukkig

gaf de hut op de Lambertszkade een 'boost' aan onze verwachtingen.

Geoorde Fuut

Foto: Paul v.d. Poel

Grote Karekiet, Geoorde Fuut, Bruine Kiekendief, Krooneenden, overtrekkende Kemphanen, Koekoek, IJsvogel en een kakofonie aan rietvogels bracht de teller uiteindelijk op 53. We waren goed op weg en de dag die voor ons lag was nog lang, heel lang. Op de Lambertszkade verschenen de eerste groepen Gierzwaluwen en toen al waren we onder de indruk van de hoeveelheden. In de hut zat tegen een paal een vermoeide Gierzwaluw, die dankzij onze hulp weer het vrije luchtruim kon kiezen en zich kon voegen bij zijn ontelbare soortgenoten.

De Horstermeer stond als volgende stop op ons programma, een programma waar we al weken, zo niet maanden mee bezig waren. Het 'finetunen' van de route wordt ieder jaar een grotere uitdaging, veilig stellen van soorten is belangrijk om het record dat in 2005 op 139 is gezet, enigszins te kunnen benaderen. Onderweg zagen we de eerste Ooievaar en de enige Boomvalk van de dag, alsook een meevallertje, de Sperwer, een

soort die in de voorbije jaren nogal eens tot frustraties kon leiden. De Horstermeer zelf was dit jaar voor het eerst in onze route opgenomen en stelde gelukkig niet teleur. De Spotvogel wilde niet zingen vanwege de wind, maar Tapuit, Roodborsttapuit, Kneu, Nachtegaal, Blauwborst, Bosrietzanger en Sprinkhaanzanger deden allen hun best om door ons op de lijst gezet te kunnen worden. Om 8.20 uur verlieten we de Horstermeer, met de teller op 79.

Daarna was het in volle vaart richting het Spanderswoud voor de bosvogels. Fluiters zongen dat het een lieve lust was.

De Bonte Vliegenvanger liet ook niet lang op zich wachten en ook de wat algemenere soorten als mezen, Boomklever, Boomkruiper en Grote Bonte Specht waren eenvoudig te vinden. Goudvinken bleken dit jaar makkelijk, we zagen er meerdere; ook deze soort heeft niet alle jaren onze lijst gehaald. De eerste klappen begonnen te vallen. Het nest van de Raven, waar twee dagen geleden nog bedelende jongen waren gehoord, bleef angstvallig stil. Waarschijnlijk waren de jongen ook dit jaar weer ten prooi gevallen aan de plaatselijke Havik. Ook het nest van de Zwarte Specht bleek in de afgelopen week verlaten. En hoe we ook zochten, de Zwarte Mees leek wel uitgestorven in het Gooi. Het zou onze grootste misser van de dag worden. Ook Groene en Kleine Bonte Specht wilden niet roepen, de laatste zelfs niet in zijn territorium waar hij al weken druk aan het roepen was. Maar ook dat maakt een Big Day spannend, missers laten maar al te zeer blijken dat hoe goed de voorbereiding ook is, vogels altijd onvoorspelbaar gedrag blijven vertonen. Enigszins teleurgesteld bereikten we om 10.19 uur de Dodaarzen van de Natuurbrug, die gelukkig wel acte de présence gaven. Via de Natuurbrug liep de route dwars over de heidevelden richting 't Bluk en ondanks de aanhoudende miezerregen en de harde wind, bleven de soorten nog binnendruppelen.

Boomleeuwerik

Er zong welgeteld één Boomleeuwerik op de hei en één Veldleeuwerik, maar beide waren zij

belangrijke soorten voor ons doel. Zo bereikten wij om 11.33 uur de Lieberg, met de teller op 96 soorten.

De Lieberg bracht, zoals gehoopt, een zingende Iberische Tjiftjaf, in de week daarvoor door Rombout gevonden. Andere vogelaars die op de vogel af waren gekomen reageerden onthutst toen wij op onze ijzeren rossen aan kwamen scheuren, enkele seconden naar de vogel luisterden en terstond weer doorfietsten. De dagen ervoor hadden wij al uren genoten van de vogel, op deze dag telde niet de schoonheid van zijn zang, maar het turfje op onze lijst, hoe banaal dit ook moge klinken. De Vuurgoudhaan om de hoek bleek een trouwe zanger, we hoefden bijna niet te stoppen met onze fietsen en om 11.45 uur scoorden we dan eindelijk onze 100e soort: een Havik boven de A1.

Havik

Foto: Wanja Krah (internet)

Onderweg naar de Eempolders werd iedere naaldboom verwachtingsvol beluisterd, zou hier dan wellicht een verdwaalde Zwarte Mees zitten? Maar helaas, ook hier waren ze uitgestorven. De Eempolders brachten ons vele steltlopers, maar geen onverwachte. De Ringmussen bij het gemaal waren druk bezig voedsel te zoeken voor hun jongen en bespaarden ons een tocht naar de Groeve Oostermeent. Om 14.06 uur werd dan ook al de vogelkijkhut aan het Eemmeer bereikt.

Helaas was het vrouwtje Topper van de afgelopen weken niet te vinden. Wel zwom er een man Zomertaling rond, een vertegenwoordiger van soort die dit jaar erg moeilijk bleek waar te nemen. Wij hadden die al op de lijst met 'Mogelijk' geplaatst, terwijl hij al jaren onder de kolom 'Waarschijnlijk' meedeed in ons voorwerk. Ook een man Pijlstaart liet zich zien vanuit de hut. Daarna via het talud, langs de A27 naar onze meest belovende plek, met uitzicht over de Natte Hond, de groep nieuwe eilandjes ten oosten van de Stichtse Brug. Hier bleken gelukkig wel leuke steltlopers te zitten. Naast grote groepen Bontbekplevieren zaten hier een Steenloper, drie Drieteenstrandlopers, twee Kanoeten, een groep Wulpen, maar ook soorten als Kolgans (een lang

verblijvend paartje, waarvan de vrouw een gebroken vleugel heeft) en een Pontische Meeuw.

Om 16.29 bracht een zingende Cetti's Zanger bij de Huizerpier, de teller op 123. Het begon er nu om te spannen. Het vaste mannetje Eider hebben we toen niet kunnen vinden en ook de Zwartkopmeeuwen van de Huizerhoef, bleken onvindbaar. Het ontbreken van deze soort mocht de sfeer niet verzieken, want er lag nog een heel stuk Gooi voor ons. En zo bleek dat missers ook nog goed gemaakt konden worden toen om 17.30 uur de bevrijdende roep van een Zwarte Specht op Oud Naarden, een inloper bleek. Het was tijd om aan warm eten te gaan denken en via een toevallige Braamsluiper kwamen we aan bij onze vaste snackbar in Naarden, waar naast de vette hap, vooral koffie werd genuttigd. Tijd voor spoedberaad, het was later dan voorzien en in de afgelopen dagen was al gebleken dat de Roeken van Muiden hun kolonie hadden verlaten.

Braamsluiper

Foto: M. Kotiuk, internet

Besloten werd om het stuk tot aan de Hollandse Brug en Muiden te laten vallen en ons vooral op het Naardermeer te storten. Zo werd om 19.37 uur soort 126 bijgeschreven, een Matkop op een van de meest betrouwbare plekken bij de Machine van het Naardermeer. Langzaam drong het besef door dat het record niet gehaald ging worden, maar dat een tweede plaats er nog wel in zat. Eindelijk vlogen er twee Stormmeeuwen voorbij, waar we lang naar hebben moeten zoeken. Zwartkopmeeuwen kwamen ineens massaal uit de

lucht vallen en dat betekende soort 129 voor ons. In de Heintjesrak en Broekerpolder zat zelfs een enorme groep Zwartkopmeeuwen te zitten, een gaaf gezicht!

Om 20.18 uur bereiken we de Bovenmeent waar een Snor (130) ons al toezong. Een Regenwulp (131) kwam binnenvallen, maar de Waterral werd helaas slechts door twee van ons gehoord en mocht dus niet op de lijst. Een overvliegende Havik deed de plaatselijke Watersnippen (132) in paniek opvliegen. Het begon nu toch snel te schemeren, dus op naar onze vaste plek voor baltende Houtsnippen. Moesten we daar in voorgaande jaren soms een half uur op wachten, jankend en gillend van de enorme hoeveelheden knutten op de plek, dit jaar vloog er al een vogel binnen een minuut langs (133).

Ook de Kerkuil van de Ondermeent bleek mee te werken (134), de eerste keer in onze Big Day jaren dat we de soort ook daadwerkelijk te zien kregen. Niet zoals gewoonlijk pas na een uur of meer posten; dit keer kwam hij binnen vijf minuten nadat we gearriveerd waren aanvliegen. Een onverwachte meevaller. Afsluiter was een nest piepende bosuiljongen die daarmee soortnummer 135 werden, een waardige afsluiter van deze dag. Net geen record, maar wel een heel indrukwekkende score.

Al met al was het een mooi dagje vogelen in ons wonderschone Gooi. 120 kilometer onafgebroken fietsen, en ruim 19 uur onafgebroken vogelen,. Toch hebben een leuke band, drie afgelopen fietskettingen en een achterwiel dat niet mee wilde werken geen afbreuk kunnen doen aan onze verwondering over de vogelrijkdom in het Gooi. Het was een uitputtingsslag, maar wel een enorm enerverende, door de grote verscheidenheid aan vogelsoorten. Door de afwisseling van veel biotopen blijft het werkgebied van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken met kop en schouders uitsteken boven andere regio's in Nederland. Er zijn maar er maar weinig die voor een Fiets Big Day zo'n grote variëteit aan vogels kunnen opleveren.

Met dank aan mijn medeteamleden, Marijn Prins, Christian Brinkman en Frank Derriks.

De volledige lijst met waargenomen soorten staat op www.vwggooi.nl